

vettek ebben az erdészet dolgozói is: a nagy ünnep jelentőségéhez méltó eredmények születtek az erdőgazdaságokban, fűrész- és lemezipari, s egyéb erdészeti üzemekben. A váci erdőgazdaságnak még decemberben kelt felhívására az évnegyedben valamennyi erdőgazdaság és erdészeti vállalat versenyben áll. A versenyidőszak lezárultával a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának és a Szakszervezetek Országos Tanácsa elnökségének elismerését — a *felszabadulási serleget* — maga a kihívó, az erdészet területén legjobb munkát kifejtő, elnevezésében időközben „börzsönyire” változott erdőgazdaság nyerte el.

Az erdőgazdaság váci központjában megtartott lelkes ünnepség keretében nyújtotta át *Keresztesi Béla* főigazgatóhelyettes a díszes porcelánserleget *Durugy András* erdőgazdasági igazgatón keresztül az erdőgazdaság dolgozóinak. Ünnepi beszédében elismeréssel méltatta a versenyben győzelmet kivívott eredményeket és emlékezett meg azokról a nehézségekről, melyek leküzdésével érdemelték ki az erdőgazdaság dolgozói a legmagasabb elismerést. Utána *Komor Imre*, a SZOT elnökségének tagja olvasta fel a SZOT elnökségének a serlegnyertesekhez intézett üdvözlő levelét, majd beszédében rámutatott az erdőgazdálkodásnak rendkívüli népgazdasági jelentőségére, a faanyag fontosságára és figyelmeztetett a kisemberek munkájának a nagy világeseményekkel való szoros kapcsolatára. Befejezésül a SZOT elnökségének ajándéktárgyait nyújtotta át a verseny irányításában kivált *Jakus Mihály* SZB elnöknek és *Csányi Sándor* pártszervezeti titkárnak. Ezzel megnyitotta az egyéni jutalmazások hosszú sorát.

Az ünnepség utáni beszélgetés során választ kerestünk arra a kérdésre, hogy miért éppen Vácról indult el a felhívás, mivel nyerték meg éppen a börzsönyiek a versenyt? — A fizikai munkások elhárították magukról az érdemet: az volt a döntő, hogy műszaki vezetőink, a központi előadók, erdőmérnökök állandóan vezettek, támogatattak bennünket a munkában — mondták — ők voltak a versenynek igazi motorjai! Nem így látták azonban a műszaki vezetők: könnyű volt szervezni — vallották be — amikor ilyen rég nem látott lendülettel és lelkesedéssel találkozunk fizikai dolgozóinknál, de nagyon megkönnyítette munkánkat az is, hogy a Börzsöny végre egy kezelési egységgé lett és ezzel kezünkbe kaptuk a jó szervezés egyik fontos feltételét. Nem sajátította ki a sikert a gazdaságvezetés sem: végre sikerült megtalálnunk a kellő kapcsolatot a helyi pártszervekkel, tömegszervezetekkel, kiknek segítségével a munkánk további sikereinek is legfőbb biztosítéka!

A sikernek tehát nincs egyéni felelőse, titka éppen az a gyümölcsöző összefonódás munkások és vezetők, a dolgozó nép minden tagja között, amelynek köszönhetjük a népgazdaság minden területén elért eddigi sikereinket, s mely tovább visz bennünket a szocialista építés útján. Ezt sikerült a Börzsönyben a versenyidőszak alatt a legjobban megvalósítani.

Jérôme René

Mérnöki továbbképző tanfolyam erdőrendezők részére a soproni Erdőmérnöki Főiskolán

KÖRÖS GYULA

az OEF erdőrendezési csop. vezetője

Az erdőgazdasági termelés fejlesztéséről szóló MT. határozat végrehajtása még több tudást, még nagyobb felkészültséget kíván meg az erdészet minden dolgozójától. Ahhoz azonban, hogy a kitzűött feladatokat eredményesen végre is hajthassuk szükségessé vált továbbképző tanfolyamok megindítása. Az erdőrendezési munka fontosságát bizonyítja az a körülmény, hogy az erdészet különböző ágazataiban dolgozó szakemberek közül éppen az erdőrendezők részére tartottak az országban először mérnöki továbbképző tanfolyamot.

A soproni Erdőmérnöki Főiskola minden készségét megmutatta abban a törekvésében, hogy a továbbképző tanfolyam minél eredményesebb legyen. A tanfolyam anyagának összeállításánál figyelembe kívánta venni az erdőrendezési dolgozókkal, illetve az erdőgazdasági üzemtervekkel szemben támasztott nagyobb követelményeket. Különös gondot fordítottak a haladó tudományok azon eredményeinek ismertetésére, amelyek alapján az erdőrendezés dolgozói a rájuk háruló feladatokat megoldhatják.

Az erdőrendezési munka sokoldalúsága széleskörű műszaki és biológiai felkészültséget kíván meg az erdőrendezőtől. Csak ezek ismeretében tud feladatának

mindenben eleget tenni. Ez okból a tanfolyam anyaga is különféle műszaki és biológiai előadásokat ölelt fel. E több irányú ismeret az erdőrendező munkájában rendszerint együtt kerül alkalmazásra.

Szóljunk néhány szót azokról a tudományos előadásokról, amelyekkel segíteni kívánták az erdőrendezőt munkája minőségének további javításában.

Még többet ad, még jobban végzi munkáját az erdőrendező, ha tervezése, előírása alkalmával foglalkozik a szállítás problémájával is. Bár nem tagadható, hogy a feltárás egyik legfontosabb feladata az erdőgazdaság belső anyagmozgatása, mégis csak a gondosan megtervezett feltáráshálózat biztosítja a telepítések időbeni elvégzését, növelheti a csemetemegmaradási százalékot, teszi lehetővé a hozadék fokozása érdekében tervezett szükséges tisztítások és ápolóvágások időbeni végrehajtását is. E munkafolyamatokat egyrészt az erdőművelés nem nélkülözheti, másrészt az általuk kikerült faanyagról a népgazdaság sem mondhat le.

Az előbbiekből következik, hogy a feltárásnak tulajdonképpen a rendezés elé kellene dolgoznia. A mai állapotot figyelve azonban a feltáráshálózat nem hosszabb időre előre megtervezett rendszer. A múltban a szállítópályák rendszerint pillanatnyi igények kiszolgálására készültek, sok esetben összefüggéstelenül. Ebben a helyzetben tehát a rendezőnek nemcsak az a feladata, hogy a jelenlegi feltáráshálózatot rögzítse, hanem a jövő feltáráshálózatra is utaljon. Ez alatt nem részletes műszaki tervezést, hanem az erdőrendező munkája közben, az erdőről szerzett általános áttekintés alapján hasznos javaslatok, irányelvek megtételét értjük, utalást a szállítópályák és közelítő módok célszerű kialakítására s jövőbeni továbbfejlesztésére.

Ha egy erdőtestre hosszabb időre szóló feltáráshálózati rendszer elveit és a kiépítés sorrendiségét megállapítottuk, helyes volna, ha a távolabbi jövőben tervezésre és építésre kerülő utak kb. vonalait az erdőgazdaságok saját helyi erőikkel megterveztetnék és ezt bejáró ösvényekként kiépítenék. Ezzel a jövő tervezést rendkívüli mértékben meg lehetne könnyíteni.

Többször áll az erdőrendező mérnök olyan feladat megoldása előtt, hogy már a külső munkája idején az erdő területén vagy az erdőhöz tartozó egyéb területen egy már meglévő épület kiegészítését vagy egy különálló üzem létesítését kell, hogy figyelembe vegye. A tanfolyam során hasznos útmutatást kaptunk lakóépületek, üzemek hely kijelöléséről, azok területszükségletéről, elhelyezkedésükről és az egyes létesítményekkel kapcsolatos előírásokról.

Mindannyian tudjuk, hogy a jó erdőgazdasági üzemterv egyik alapja a jó gazdasági térkép. A terep és állomány jellemző adatait híven tükröző részletes térkép nélkül a tervezési munka nem lehet reális. A jó térkép nemcsak a tájékozódást segíti elő, hanem a területszámításnak, a fatömegszámításnak is elengedhetetlen feltétele. Az erdőrendezési munkának jelenleg több mint fele geodéziai vonatkozású, s ez magyarázza egyszersmind azt a nagyfokú érdeklődést is, amelyet az erdőrendezők minden ilyen tárgyú problémával kapcsolatban tanúsítanak. Módunk volt megismerni a fotogrammetria elméleti kutatásainak legújabb eredményeit s ezek alkalmazásának lehetőségeit. Láttunk olyan újabb módszereket is, amelyek a jövő erdőrendezőség munkájában nyújthatnak majd nagy segítséget. Ezeknek a gyakorlati alkalmazásához azonban még további kutatások szükségesek.

Ma a fotogrammetria erdészeti vonatkozású alkalmazásában nagy lépést jelentene előre, ha az erdőrendező mérnök egy légi felvételt kapna munkaterületéről, amely minden kiértékelés nélkül is már nagy segítségére lenne az általános tájékozódásában, módot nyújtana neki arra, hogy a terület gazdasági beosztását sokkal könnyebben és célszerűbben alakíthassa ki s egyben az erdőleírás munkáját is megkönnyítené.

A biológiai tárgyú előadások felölelték azokat az új tudományos eredményeket, melyek az erdő fejlődésének élettani tényezőire vonatkoznak. Ezzel egyidejűleg rámutattak a jelenleg még el nem döntött problémákra. A nyitott kérdéseket elének tárták, s ezzel megjelölték azt az utat, melyen haladva igyekeznünk kell a felmerült nehézségeket őszintén feltárni s azokat közös segítséggel megoldani.

Az elmondottak vonatkoznak elsősorban a fitocönológiái előadásokra. Ez a viszonylag fiatal tudományág még eléggé ki nem forrott, le nem tisztult jelenlegi állapotában a gyakorlat számára s ezért még kevésbé használható. Az egyes erdőtípusoknak nem egészen egyöntetű meghatározása, az alkalmazandó, még ki nem kutatott vagy kísérletekkel eléggé alá nem támasztott erdőművelési eljárások további céltudatos munkára kell, hogy buzdítsanak, s főleg sokat kell még tanulnunk. A továbbképző tanfolyam ilyen irányú előadásai nagy távlatokat nyitottak meg előtt-

tünk és ezek munkánk eddig kevésbé ismert és művelt területére irányítják figyelmünket. További kísérletek és kutatások eredménye alapján válhat ez a tudomány alkalmassá majd arra, hogy a termőhelyi tényezőkre, azok egyidejű egymásra hatására utaljon, s így az erdőrendező egyik igen fontos feladatában, a tervezésben nyújtson komoly segítséget.

A termőhely egyik lényeges tényezőjével, a *talajjal*, annak kialakulásával, osztályozásával foglalkoztak a közettani és talajtani előadások. Itt elsősorban a régi ismereteket frissítettük fel, ami mindannyiunk számára igen hasznos és szükséges volt. A különböző kőzeteknek gyakorlatilag könnyen kezelhető táblázatba való besorolása és a kőzeteken kialakuló talajok ismertetése minden bizonnyal mindannyiunk számára megkönnyíti majd a talaj-leírásokat. Nyújtott azonban újat is melatva a legújabb felfedezések alapján az agyagásványok jelentőségét a talaj kialakulásával, illetve annak táperejével kapcsolatosan.

Az erdőművelési kérdések a legszorosabban összefüggnek az erdőrendező tervezési előírásaival. Nagy jelentőségű, hogy ezen a téren az erdőrendezőség dolgozói a legszakzszerűbb és leghaladottabb elvek alapján dolgozzanak. A továbbképző tanfolyam részletesen foglalkozott a *legidősebb művelési problémákkal*. Tárnyalta az apóló és véghasználati vágások, valamint a rontott erdők átalakításainak kérdéseit is. A különbözö, sokszor ellentétes vélemények azt mutatják, hogy a helyes erdőművelési eljárások kialakításához még sok kutatásra, kísérletezésre van szükség. Ezen a téren bátor kezdeményezést mutat a *sárvári erdőgazdaság*, mely próbatereületek kijelölésével és célszerűnek tartott módszerek kísérleti ellenörzésével igyekszik a nyitott kérdéseket megoldani. A tanfolyam keretében beiktatott tanulmányutunkon megtekintettük ezeket a területeket és elismeréssel kell szölanunk az ott tapasztalt eredményekről.

Az erdő egészségi állapotát is mindenkor figyelemmel kell hogy kísérje az erdőrendező, hiszen a jövő tervezésében ez igen lényeges szempont. Célszerűnek mutatkozott ezért a tanfolyamon az *erdővédelem*tannal is foglalkozni. Előadásokat hallottunk állati és növényi károsítók jelenlétének felismeréséről. Felelevenítettünk néhány védekezési eljárást, kiemelve közülük a legfontosabbat, a preventív úton való védekezést. Ennek lényege: törekedjünk a leghaladottabb erdőművelési eljárások alkalmazásával a többszintű, vegyeskorú, elegyes állományok kialakítására, mert evvel biztosíthatjuk legjobban az erdő biocönotikus viszonylagos egyensúlyának létrejöttét és annak megmaradását.

Foglalkoztunk a *szerfabeclési eljárásokkal* is, bár ez jelenleg nem az erdőrendezés feladata — az elkövetkező években azonban az ezzel kapcsolatos kívánságok is felmerülhetnek. Néhány gyorsabb, főleg a gyakorlat számára jelentös eljárással ismerkedtünk meg.

Az erdőgazdaság munkaszervezésébe nyertünk betekintést azáltal, hogy láttuk hogyan használja fel az erdőgazdaság az erdőrendezés távlati tervét egyéves tervezéséhez.

Az egyes előadásokban útmutatást kaptunk arra, hogy miképp adhatunk még jobb, még használhatóbb üzemterveket a gyakorlat számára.

Bár a tanfolyam anyagához szorosan hozzá nem tartozott, mégis általános helyesléssel találkozott *Neuwirth* János főmérnöknek meghívása a tanfolyamra azzal a céllal, hogy mint a gyakorlatban működő szakember mondja el tapasztalatait az erdőgazdasági üzemtervekkel kapcsolatban. Ezek megtárgyalása mindkét részről hasznos volt, s minden bizonnyal kitűzött célunk eléréséhez hozott közelebb.

Összefoglalva a mondanivalónkat: a tanfolyam igyekezett az erdőrendező munkájának megjavítása érdekében minden lehetőséget megadni akkor, mikor foglalkozni kívánt mindazon tudományággal, amely munkakörével valamiképp is összefügg, különös súlyt helyezve arra, hogy a tanultakat a gyakorlatban is bemutassák. Nemcsak felfrissítette a korábban tanultakat, de foglalkozott a tudományos kutatások jelenlegi állásával is. Ezáltal ismereteink köre tovább bővült s így tervezésünk biztosabb, gyorsabb, a tudományos megalapozottság következtében jobb is lesz. Szükséges azonban, és ez a tanfolyam eredményességének elengedhetetlen feltétele, hogy az ott tanultakat mielőbb továbbadjuk, mert csak ezek ismeretében kerülhetnek azok széleskörű alkalmazásra az erdőrendező munkájában, és mert csak így teljesíthetjük sikerrel reánk háruló feladatainkat, hogy jobb minőségű erdőgazdasági üzemterveket adhassunk erdőgazdaságaink számára.

EGYESÜLETI HÍREK

A Debreceni Csoport május 12-én a nagy-cseresi erdészet hármashegy területében a vándor fenyőcsemetekert, s szakszerű tisztítások bemutatásával kapcsolatban 43 fő részvételével tapasztalatcserét tartott, amelyen a MTESZ. Debreceni Intézőbizottsága is képviseltette magát.

A Miskolci Helyi Csoport május 6-án Mezőkövesden két nagysikerű fásítási előadást tartott. Előadók: Kuthy István és Bisztilka Géza erdőmérnökök voltak. Az összegyűlt 700 főnyi hallgatóság előtt levetítették a „Lombok alatt” c. színes fásítási filmet.

Nagysikerű „Fák Hete” ünnepségekről számolt be a Kecskeméti, Egri, Nagykanizsai, Recski és a Soproni Csoport. Az ünnepségeken a csoportok dolgozói előadásokat tartottak, amely után a DISZ fiatalok, úttörők, továbbá az üzemek, hivatalok dolgozói emlékfásítások létesítésével tették emlékeztetéssé felszabadulásuk 10 éves évfordulóját. A jelentések szerint a fásítási munkába bekapcsolódott a helyi lakosság is.

A Nyíregyházi Csoportnál április 19-én Fuisz József az „Akácmag gyűjtéséről, forrázásáról, csíráztatásáról és vetéséről” tartott gyakorlati bemutatóval egybekötött előadást. Hasonló gyakorlati előadást tartott Fuisz József és Kovács József április 22-én a „Nyármag gyűjtéséről, pergetéséről és vetéséről”. Ebből az alkalomból bemutatták a Tiszadobon létesített 8 ha-os nyár-csemetekert öntözőberendezését is.

A Sátorlajújhelyi Helyi Csoportnál április 18-án a továbbképző előadások keretében Káldy József főmérnök „Állományápolás tölgyeseinkben és bükköseinkben” címen, május 11-én pedig dr.

Haracsi Lajos „Károsítók a csemetekertben, fiatalosainkban és az ellenük való védekezés” címen tartott előadást. Az előadásokat élénk vita követte.

Az Egyesület Szálalóerdő Munkabizottsága dr. Róth Gyula elnök vezetésével április 29-én ülést tartott. Az elnök beszámolt a szálalóerdők helyzetéről, ennek során részletesen tárgyalta a soproni, zirci, csipkési szálalóerdők ügyét. A továbbiakban a bizottsági tagok megvitaták a zalai ún. paraszt-szálalóerdők helyzetét is.

A Nagykanizsai Helyi Csoport beszámolt arról, hogy a szakmai továbbképzés keretében május 12-én Majer Antal erdőmérnök, az ERTI munkatársa az „Erdőtípus meghatározása az aljnövényzet segítségével” címmel tartott előadást.

A Sárvári Helyi Csoport április 27-én vendégül látta az erdőmérnöki továbbképző tanfolyam 36 hallgatóját és több főiskolai tanárt. A Helyi Csoport az erdőművelők vezetésével bemutatta a gyertyános-tölgyesek különböző fejlődési alakjait és megvitaták a természetes felújítás lehetőségeit, továbbá az állományápolás leghelyesebb módszereit.

Az Egyesület Oktatási Bizottsága május 17-én Benedek Attila elnök vezetésével ülést tartott. Megtárgyalták az Erdőmérnöki Főiskola Erdőgazdasági Üzemtan I. rész jegyzetének megbírálásával kapcsolatos teendőket, egyben elhatározták, hogy az erdőmérnökhallgatók és erdősztechnikusok nyári gyakorlatával kapcsolatos tapasztalatokat és észrevételeket bekérlik az Egyesület vidéki csoportjaitól, a nyári üzemi gyakorlatok eredményesebbé tétele érdekében.

AZ ERDŐ — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa.

Felelős szerkesztő: KERESZTESI BÉLA, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa.

Szerkesztőbizottság: BABOS IMRE a mezőgazdasági tudományok doktora, JABLÁNCZY SÁNDOR a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, KÁLDY JÓZSEF, KOCSÁRDI KÁROLY, LÁDY GÉZA, MADAS ANDRÁS, PÁRIS JÁNOS, SALI EMIL, TÖMPE ISTVÁN.

A szerkesztő helyettese: JEROME RENÉ. Technikai szerkesztő: ÁKOS LÁSZLÓ.

Felelős kiadó: A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója.

Szerkesztőség: Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. Országos Erdészeti Főigazgatóság.

Kiadóhivatal: Budapest, V., Vécsey utca 4. Telefon: 122-790. MNB. fiókszám: 46.

Megjelent 1400 példányban. Előfizetési ára egy évre: 60 Ft, félévre 30 Ft. Megjelenik minden hónapban. Felelős kiadó: A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója.

30182-689/2 - Révai-nyomda, Budapest, V., Vadász utca 16. (Felelős: Nyáry Dezső.)

